Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

SALT LAKE TEMPEL.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nummer 11	1 Juni 1905	54 Aargang

Hvorfor?

Af Ældste Hugh J. Cannon, Expræsident over den tyske Mission, og nuværende Præsident over Liberty-Stav i Zion.

—

Den vise Salomon sagde en Gang: „Naar Nogen dømmer en Sag, før han hører den, er det ham en Daarskab og Skam" (Ordsprog 18: 13; eng. Overs.). Virkelig intelligente Mennesker udtale sig i Reglen ikke om en Sag, hvorom de Intet vide; men naar Talen drejer sig om „Mormonismen", er det alligevel en hel Undtagelse at træffe et Menneske, som ikke straxt har sin Dom færdig i denne Sag, selv om han kun veed saare lidet om den. Og dette gjælder ogsaa intelligente Folk, som ellers aldrig vilde falde paa at udtale sig om Manglerne eller Fortrinene ved en Sag, som de ikke i Forvejen nøje havde overtænkt. Kan nu Nogen sige, hvorfor det er saaledes? Vi ønske ikke at bruge Universiteternes gængse theologiske Maalestok, som de til Ex. anvende paa Jesus, at „enten var han den, han udgav sig for, eller ogsaa var han den største Bedrager, der nogensinde har levet"; der kan nemlig være en tredie Mulighed tilstede; Mennesket kan være forblindet og vildfarende, selv om det tror at være ærlig, og selv om det er overbevist om sin Sags guddommelige Rigtighed. Naar vi staa overfor et Værk som „Mormonismen", maa vi imidlertid ifølge de høje Fordringer og de Paastande og Erfaringer, den kundgjør, drage een af to Slutninger: Enten maa den være et sindrigt Opspind af dens Stifter, i hvilket saavel dens første som dens senere Bekjendere ere blevne hildede,

og i saa Fald den største Taabelighed, disse nogensinde have hengivet sig til; de vilde med Pauli Ord være „de elendigste af alle Mennesker"; eller ogsaa maa Mormonismen være den rene Sandhed, som ifølge sine indre Aarsager maa berede dens trofaste Bekjendere en saavel timelig som aandelig Lyksalighed nu og altid. Enten er den ifølge Lærens Paastand opstaaet ved direkte Aabenbarelse af den Almægtige, idet Faderen selv tilligemed Sønnen før Kirkens Stiftelse kom tilsyne for en ydmygt bedende ung Mand og talede til ham og senere ved himmelske Sendebud og Profetiens Aand bestemte ethvert Led i Kirkens Organisation (den Samstemning og Genialitet i hele Stifterens Plan, som den i dette Tilfælde foreligger i „Mormonismen", vilde det være utænkeligt, at en ung, ufuldkommen oplært Mand kunde skabe); eller ogsaa er „Mormonismen" simpelthen et af de mest skuffende og sandhedsforblændende Værker, som Lucifer nogensinde har iværksat. (Lucifer — Morgenrødens Søn — var en Gang en af de fornemste Personligheder i Guds Nærværelse, og han har fra den Tid medtaget en Kundskab, som vi Dødelige ikke have tilstrækkelige Begreber om; han kunde derfor efter sin Udstødelse af Himlen godt være i Stand til at sætte et storslaaet Blændværk i Scene, som f. Ex. „Spiritismen".) Det vilde imidlertid være den største Selvmodsigelse, som kunde tænkes, at han skulde være Fader til „Mormonismen", da fem og halvfjerdsindstyve Aars Erfaring har godtgjort, at dens vigtigste Karaktertræk ere indbyrdes Sandruhed, Fred, Broderkjærlighed og Enighed mellem dens trofaste Bekjendere — Egenskaber, som ikke mere findes hos Lucifer og hans faldne Hær; thi

„hver af dem er rænkefuld,
Alle kløgtige og snilde,
og som Lokkemad de stille
Lyst og Hovmod, Trods og Guld.

De og deres Fyrste vilde for længe siden overfor de Oprigtige og Sandhedskjærlige være blevne afslørede og vilde have afsløret sig selv som Fædre til dette Værk, hvis det var af dem.

Det er (med Parenthessætningerne) Argumenter til dette Enten— Eller. Omstændigheder ved „Mormonismen"s Fremkomst bevise, at den ikke er dannet af Menneskehaand. Alle Vidnesbyrd i Joseph Smiths Historie tale for, at han erholdt sine Tilkjendegivelser fra Himlen, fordi han som Menneske ved den mest storslaaede Genialitet, ved den mest sindrige Indgivelse af Andre, ved det mest suggererede Naturel, sygeligt eller sundt, eller endog ved det mest blændende, djævelske Bedrageri ikke vilde have været i Stand til at danne et sandt Levnetsløb, som svarede til hans egen Forkyndelse, og grundlægge et saadant Kæmpeværk, livgivende og uom-

stødeligt som det er i alle sine Fuger; og selv om han paradox set var i Stand dertil ved Kundskaben af menneskelig eller djævelsk Magt, vilde det hele Værk kun have været som et dødt Bogstav uden den Aand og Kraft, som maatte høre med til dets Fordringer og Paastande, og som kun Himmelens fuldkomne Magter kunde give det.

Vende vi os til de tre Hovedvidner til Mormons Bogs Guddommelighed, Oliver Cowdery's, Martin Harris og David Whitmers Historie, Sidney Rigdon, Joseph Smiths flereaarige Raadgiver, og endvidere de øvrige otte Vidner til Ægtheden af Mormons Bog, saa finde vi den samme Troværdighed i deres Vidnesbyrd under hele deres Livsløb. Det er det overbevisende Vidnesbyrd om en virkelig Kundskab, som ikke kan fornægtes til Trods for, at nogle af dem bleve udstødte af Kirken paa Grund af deres Eftergivenhed overfor Fristeren og egne menneskelige Svagheder og derved øvede det groveste Brud paa Kirkens Karaktertræk, som før er nævnt. Tusinder af Mennesker med sund, praktisk Forstand, og som aldeles ikke ere anlagte for Visioner, have i Løbet af en Menneskealder i fuldt Alvor erklæret, at de have haft underfulde Tilkjendegivelser om „Mormonismen"s Guddommelighed, og at den er det, den udgiver sig for at være, og, hvad der ikke er det mindst væsentlige Vidnesbyrd i Forbindelse dermed, at de have modtaget „et nyt Hjerte og en ny Aand" (Ezech. 11:19) overensstemmende med Kirkens førnævnte Karaktertræk, som afvæbne Folk mod Folk og Klasser mod Klasser, som afskaffe Satans Absolutisme med Magter og Herredømmer og Hofdjævle, som tale sandfærdigt om Ugudelighedens hurtigt nærmende Ragnarok, som formedelst guddommelig Aabenbaring forkynde Fredsmillenniets Oprettelse under Kristi Præsidium og Broderhadets endelige Afløsning af Broderkjærligheden.

I Virkeligheden foreligger der saa meget Bevismateriale, at de, som virkelig ville undersøge denne Sag, og som ere sandhedskjærlige, nødes til anerkjende dette Værk for at være af himmelsk Karakter og tilstaa, at det er, hvad det foregiver at være. Skjønt der for den store Mængde klæber baade Godt og Ondt ved „Mormonismen", saa har den alligevel mange Venner, som i deres Hjerters Godhed have fundet paa den Udvej, at Kirken er stiftet af Mænd, som vare fulde af religiøs Iver og derved haabede at udrette noget Godt i Verden. Men selv om disse Anskuelser tage sig smukt ud, saa kunne Kirkens Medlemmer ikke tage imod denne venlige Haandsrækning. De forhaandenværende Beviser ere af en ganske anden Slags, end at de skulde nøjes med en saadan Udlægning.

Menneskene burde modtage „Mormonismen", fordi den er sand; de burde modtage den for at kunne naa det Maal, hele Kristenheden har for Øje med sin Kristendom (?). (Man er fuldt ud berettiget til at sætte et stort Spørgsmaalstegn bagved dette Ord, naar man betænker, hvem

der frembærer den; thi Jesu Kristendom er meget langt fra at være bleven nogen Virkelighed i Kristenheden!) Men hvis „Mormonismen" nu skulde være en afskyelig Løgn, hvad dens Modstandere undertiden beskylde den for at være, hvorfor lykkes det da ikke al Verdens Visdom at overbevise dens Medlemmer om deres Vildfarelse?

Hvorfor forekommer det saa hyppigt, at naar to Mænd mødes, som begge have nydt en god Opdragelse og begge ere i Besiddelse af en god Forstand; den ene er „Mormon"; den anden Anderledestroende, begge søge de Frelsen, og begge bede de til den Almægtige om Lys i Sagen; hvorfor forekommer det saa hyppigt, at den Anderledestroende i sit stille Sind saa ofte, jeg havde nær sagt altid, begynder at tvivle om Rigtigheden af sine religiøse Grundsætninger? Hvoraf kommer det, at Ikke-Mormonen saa ofte antager Læren om „Mormonismen", selv om han er Mormonen overlegen i Dannelse og elementære Kundskaber? Hvoraf kommer det, at „Mormonen"s Tro bliver styrket ved et saadant Møde, og at han ikke i eet af Tusinde, ja, af Hundredtusinde Tilfælde kan bevæges til at forandre sin Tro? Hvem kan forklare, hvorfor Missionærer, som høre til denne Kirke, og som gaa ud til katholske eller protestantiske Menigheder, kunne bevæge de bedste af disses Medlemmer til at skifte Tro, medens Missionærer fra de samme eller andre Bekjendelser, som komme til „Mormonerne", se al deres Virksomhed uden Resultat eller en enkelt Gang vinde nogle svage eller endog daarlige Medlemmer, som ikke søge Omvendelse, og som Kirken derfor meget godt kan undvære?

„Mormonismen" kan fordre, at man undersøger den grundig og upartisk. Dette er dog ikke alle de Spørgsmaal, som kunne komme i Betragtning. I talrige Tilfælde ere Ældster udsendte som Missionærer, uagtet de vare meget uerfarne og ofte meget lidt fortrolige med Principerne i det Evangelium, de skulde prædike. Det er ofte forekommet, at saadanne Mænd have faaet deres Virkekreds anvist paa afsondrede Pladser, hvor det selv for mere erfarne Mænd vilde have været vanskeligt at trænge igjennem med deres Prædiken. Naar de saa have virket i nogle Maaneder, komme de sammen med deres Medarbejdere, og det viser sig da, at de alle under Aandens Inspiration have prædiket de samme Principer. Lad os forudsætte, at en hvilkensomhelst Filosofs Theori om Menneskets Oprindelse, Formaalet med dets Tilværelse og dets endelige Bestemmelse blev forelagt for et Antal Missionærer, saa vilde de, hvad enten de havde Ret eller ikke, allesammen være enige i deres Dom. Folk, som i flere Aar have studeret ved det samme Universitet og der forberedt sig til Lærergjerningen, ere ikke saa enige som „Mormonismen"s almindelige Tilhængere. Kan nu Nogen angive en Grund herfor? Folk sige, at det ikke er Sandheden, men Vildfarelsen, som de Sidste-Dages Hellige saa hurtigt fatte og antage; men hvis dette

virkelig er sandt, saa er Svaret paa de nylig stillede Spørgsmaal saa meget des vanskeligere. Sandheden forener de Faa, Vildfarelsen samler de Mange, splitter og gjør uenig (jfr. Matth. 7: 13—14), men ifølge den ovennævnte Maalestok skulde vi netop her have det Særsyn, at Vildfarelsen har samlet de Faa og ledet dem til Enighed.

Et andet Spørgsmaal. Vi forudsætte, at en Ældste, som ikke er forfaren i Kirkens Lære, møder en anden, som paa hans egen Troes Grund fuldstændig gjør det af med hans Bevisførelse, fordi han er ulærd. Han bliver naturligvis bedrøvet og føler sig ydmyget, men han taber alligevel ikke Troen paa sin Religion, hvad hans Modstander i et lignende Tilfælde ofte gjør. Han dadler, hvad der er at dadle, nemlig sin Uvidenhed, men ikke Evangeliet. Man har kaldt dette for Dumhed og Haardnakkethed, men Verdens Dumhed og Haardnakkethed er ikke indesluttet hos Mormonerne; og de Anderledestroende, som netop ere uvidende og haardnakkede, besidde aldeles ikke denne udholdende Tillidsfuldhed. Man kunde ligeledes spørge, hvorfor Mænd forlade deres Hjem og som Missionærer gaa ud i fremmede Lande og forbruge, hvad de eje, for at prædike en Lære, der tidt modtages paa en lidet opmuntrende Maade. Dog — for ikke at stille for mange Spørgsmaal — kunne vi se bort herfra. Men dette skulde vi gjerne forstaa: Hvoraf kommer det, at en Ældste aldrig nøler med at drage ud i den Missionsmark, hvortil han bliver kaldet? Forfatteren af denne Artikel har i et Tidsrum af tre Aar haft tre Hundrede Missionærer under sin Opsigt, og det tilmed i lidet tiltrækkende Egne. Det har ofte været nødvendigt at foretage Forandringer, men ikke en eneste Gang har en Ældste saa meget som tøvet et Øjeblik med at drage derhen, hvortil han blev kaldet. Og her drejer det sig tilmed om Mænd, som man ingen Steder finder mere uafhængige og villiestærke. Den gamle Talemaade om Mormonernes Fanatisme holder ikke Stik for noget rettænkende Menneske. Hvis alle Folk havde Lejlighed til at betragte disse Mænd under deres Virksomhed og følge dem i deres Gjernings Enkelthed, vilde de finde, at de ere kemisk rene for Alt, hvad der har den fjerneste Lighed med Fanatisme.

Og endvidere. Hvoraf kommer det, at de Mormoner, som af deres ganske Hjerte ønske at tjene Herren, aldrig blive Apostater? Det er et Spørgsmaal, som Enhver uden Vanskelighed kan undersøge, hvis han opholder sig paa et Sted, hvor der er Medlemmer af Kirken. Hvis han finder, at de omhyggelig studere deres Religions Principer og Normalværker, at de stræbe efter Dannelse, at de ere ærlige, dydige, sandhedselskende, at de ere varagtige i Bøn, at de hverken nyde Tobak eller alkoholiske Drikke, og at de holde Kjønssamlivets Lov, saa vil han blive overbevist om, at ingen Magt paa Jorden, fra den synlige eller usynlige Verden, formaar at ryste dem i deres Tro. Hvis han finder, at de lyve,

ryge, drikke, skjælde bande, stjæle eller føre et ukyst Levnet, vil han snart se, at de ere ubestandige i Troen, og at de blive bitre Modstandere af Værket, hvis de ikke i største Hast skifte Standpunkt eller vende om med et sønderknust Hjerte og en angergiven Aand. Den, som tænker over disse Spørgsmaal, kan maaske ogsaa sige, hvorfor Folk, som ere tro mod deres egen Overbevisning, villiestærke og føre en ren og normal Livsvandel, i Reglen modtage Evangeliet hurtigere end de, som føre en modsat Livsvandel. Han er maaske ogsaa i Stand til at forklare, hvorfor et eftertænksomt og rigtigt Studium af den hellige Skrift og Kirkens Principer styrke Mormonerne i deres Tro, medens et saadant Studium hos Anderledestroende i mangfoldige Tilfælde har den modsatte Virkning; i Stedet for, at Studiet mere og mere skulde overbevise dem om, at de have den fuldkomne Sandhed, blive de mere og mere tvivlende. Vi paastaa — og ethvert Menneske, som har foretaget en upartisk Undersøgelse, maa indrømme, at vor Paastand er rigtig — at de Sidste-Dages Hellige ærligt og oprigtigt stræbe efter at „kaldes Guds Børn", indgaa i Guds Rige og lyde dets Love. Der gives naturligvis ogsaa i denne Kirke — ligesaavel som i andre — Folk, der ere svage og lade sig lede af stærkere Karakterer. Men naar Hensyn tages til de mange fristende Opfordringer, der rettes til de Sidste-Dages Hellige, og til den stærke Opposition, de maa kæmpe imod, træffer man kun faa saadanne. Men — for at komme tilbage til Gjennemsnitsmedlemmerne, som tænke for sig selv, som føre et retfærdigt Liv, og som bede om Oplysning for at faa at vide, hvorledes ethvert Skridt skal gjøres — hvorfor faa de en stadig voxende Overbevisning om Rigtigheden af det Skridt, de foretog, da de sluttede sig til Kirken ved at nedgaa i Begravelsens Daab for bagefter at modtage Haandspaalæggelse med Ret til at faa den Helligaands Gave og blive bekræftede som Medlemmer af Kirken, kort sagt ved at gaa igjennem den nye Fødsel af Vand og Aand, som Jesus sagde til Nikodemus. Hvis de ere paa gale Veje, hvorfor opfyldes da ikke Frelserens Løfte om, at de, som gjøre Faderens Villie, skulle vide, om Læren er sand? De forsøge ligesaa samvittighedsfuldt som enhver anden at gjøre Faderens Villie. At de forblive trofaste mod „Mormonismen" kan sikkert ikke føres tilbage til, at de ikke vide, hvad Verden tror, og at den byder dem noget bedre i Stedet for det, de have. Det er uimodsigeligt, at intet Folk i Verden er saa fortrolig med, hvad Andre tro, som netop „Mormonerne". De komme fra alle Verdensdele og fra alle Kirker. Endvidere have deres Missionærer i mere end halvfjerdsfindstyve Aar sammenlignet de Sidste-Dages Helliges Lære og praktiske Troserfaringer med alle mulige andre Troesbekjendelser og deres Medlemmers saavel religiøse som timelige Stilling uden nogensinde at have fundet nogen, de syntes bedre om, selv om der ogsaa kunde være meget ædelt og sandfærdigt hos dem. Siden Kirkens Orga-

nisation have de Sidste-Dages Hellige stillet deres Prædikestole, deres Aviser og deres Ugeskrifter til Raadighed for alle anstændige og dannede — undertiden ogsaa mindre høflige og dannede — Mennesker, som have været af den Mening, at de kunde klare Sagen. Mange have benyttet Lejligheden. Mange Angreb ere blevne gjorte paa dette Folk i deres egne Forsamlingshuse og i deres egne Aviser. Herpaa har saa et af Kirkens Medlemmer svaret, og derved er mange Gange mod Oppositionens Villie tilvejebragt en Maade, hvorved Anderledestroende ere blevne omvendte til „Mormonismen".

Hvis de Sidste-Dages Hellige befinde sig i Vildfarelse, hvorfor har da ikke hidtil nogensomhelst Magt eller Skarpsindighed kunnet overbevise dem derom, eftersom de dog søge Sandheden af et oprigtigt Hjerte og netop ligesaa meget som Andre ønske at „indkomme i Guds Rige". Disse Spørgsmaal ere store, men Svaret derpaa er kort. Sagen er saaledes, som den er, fordi „Mormonerne" eller rettere „Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige", som er Samfundets rette Navn, har Guds evige Sandhed og den eneste Plan, som er i Stand til at opløfte Menneskene til fuld Frelse fra den baade timelige og aandelige Misère, hvori de befinde sig. (Der Stern.)

Dødsfald. Konferencepræsident E. C. Henrichsen skriver fra Bergen: Ældste Emil Christoffersen fra Elsinore, Utah, som arbejder i Bergens Konference, modtog for kort Tid siden den sørgelige Nyhed fra Hjemmet, at hans Søn, Charles Heber, var død i Elsinore den 11 April af Mæslinger.

Han blev født i Drammen, Norge, den 27 Juli 1882 og emigrerede til Utah med sine Forældre i 1885.

Han var en kjærlig Søn og Broder og en trofast Sidste-Dages Hellig, som var elsket og æret af Alle, der kjendte ham, og han døde i Troen paa en herlig Opstandelse. Alle hans Medarbejdere her i Bergens Konference, saavelsom de Hellige i Almindelighed, tage Del i Familiens Sorg, der forværres ved, at Faderen er her, og hele Familiens Tarv hviler paa Moderen i Hjemmet. Vi haabe dog, at den Gud, som har bortkaldt saa kjær en Søn i saa ung en Alder for at udføre en større Gjerning hinsides Sløret, end han kunde her paa Jorden, ogsaa vil styrke de sørgende Forældre og Søskende i deres store Sorg, saa de maa anerkjende Herrens Haand og Visdom endog i Modgangens Time.

Jo visere et Menneske er, desto mere vil han blive en Dyrker af Guddommen. Em. Svedenborg.

De Sidste-Dages Helliges Organ for Skandinavien

Grundlagt 1851 · Udgaar den 1 og 15 i hver Maaned

Torsdag den 1 Juni 1905

Oversættelsen og Udgivelsen af nye Skrifter.

I Efteraaret 1904 fremkom der i „Skand. Stjerne" en Oversættelse og Bearbejdelse af Ældste Ben E. Rich's amerikanske Traktat: „Den Fremmede fra Vesterlandet eller en venskabelig Forhandling om religiøse Spørgsmaal". Denne Oversættelse forelaa i Foraaret som Særtryk paa Missionens Forlag som en Traktat paa 32 Sider i Postil-Format, heftet i grønt Omslag. Den livlige Fremstilling af Evangeliets Principer i dette Skrift fanger straks Læserens Interesse, og Traktaten vil ifølge Missionærers Udtalelser sikkert faa Indpas i mange skandinaviske Hjem. Læseren vil uden Tvivl følge Samtalen mellem de fire Herrer om de religiøse Spørgsmaal med samme Opmærksomhed, som om han selv deltog i Diskussionen med den „Fremmede fra Vesterlandet". En Oversættelse og Bearbejdelse har ogsaa i lang Tid existeret i den tyske Mission. Man vil forstaa den Opsigt, den har vakt i Amerika, naar man hører, at den er udkommet i et samlet Oplag paa tre Millioner Expl. Den første danske Udgave foreligger i 15,000 Expl. og koster sex Øre.

„Den eneste Vej til Salighed", Apostel Lorenzo Snow's bekjendte Skrift, der første Gang udkom i Missionen i 1860, fremkom i „Skand. Stjerne" i Efteraaret 1903 i en ny Oversættelse fra Originalen. Denne Oversættelse med en mindre Bearbejdelse foreligger nu med Titel og Trosartikler i en ny Udgave paa sexten Sider i Postil-Format og opskaaret; tidligere forelaa den i otte Sider Oktav, uopskaaret. Skriftet vil formentlig, som det nu foreligger, virke mere tiltalende paa Ihændehaveren, og det er særlig at haabe, at en samvittighedsfuld Overvejelse hos Læseren af dets klare Fremstilling af Kirkens ydre Skikke: Begravelsens Daab til Syndernes Forladelse og Haandspaalæggelse for den Helligaands Gave, tilligemed Forklaringen af Authoriteten til at udføre disse Ordinancer, maa medføre, at han bliver grebet af Afhandlingens Vidnesbyrd og „vaagner op af sin Slummer". Skriftet er udkommet i 50,000 Expl., og til Trods for dets Udvidelse er Prisen kun fordyret med en halv Øre eller ialt 2 Øre.

Endelig er der udkommet et Skrift paa 20 Sider, som i lang Tid har foreligget i den tyske Mission, „Mormonismens Filosofi" af Dr. phil. James Talmage, Professor i Geologi ved Utahs Universitet,

Medlem af Det geologiske Selskab og Medlem af Det Kongelige Videnskabernes Selskab i Edinburgh. Skriftet indeholder en Forelæsning, som Professoren holdt i Det filosofiske Selskab i Denver, Colorado, den 14de Marts 1901, og som blev oversat til „Skand. Stjerne" i 1901 af daværende Redaktionssekretær (nu Genealog) Jens Jensen. Der er nedlagt et stort og tænksomt Arbejde i Oversættelsen og i dens nuværende reviderede Skikkelse. Det er i Indhold og Udstyr det fineste Skrift, som hidtil er udgivet i den skandinaviske Mission. Det foreligger i 15,000 Expl., heftet i lyseblaat Omslag, der er trykt i 2 Farver. Det vil sikkert gjøre et godt Indtryk hos Bourgeoisiet, da navnlig denne Klasse med dens overforfinede og blaserte Kultur-Ideer nærer stærke Fordomme mod „Mormonismen" og mener, at den kun er det rene „Galimathias" og dens Tilhængere uvidende Personer. Men dette Skrift, som tillige indeholder en kort Redegjørelse for Professor Talmages videnskabelige Udmærkelser, vil sikkert virke overbevisende i modsat Retning. Det er iøvrigt det eneste af Missionens Smaaskrifter, som gjør Rede for Menneskets fremadskridende Udvikling eller Tilbagegang og viser, at den frelsende Plan er saa vidt og stort anlagt, at den udstrækker sig til Alle, ogsaa til dem, der ere gaaede bort hinsides Sløret. Det bliver sikkert i mange Hjem Forløberen for „Joseph Smiths Levnetsløb", og begge Skrifterne ville uden Tvivl i Forening bidrage til, at megen falsk Tradition udryddes og Manges Tro forandres. Skriftets Pris er 10 Øre.

I dette Numer af „Stjernen" findes en Oversættelse af Ældste Hugh Cannons Artikel „Warum?" („Hvorfor?") i „Der Stern". Den fremkom først i Millennial Star og publiceres nu i England som en Traktat paa 4 Sider. Næste Numer vil bringe en Oversættelse af en tysk Traktat paa 4 Sider „Friede sei in diesem Hause" („Fred være med dette Hus"), ligeledes af Hugh Cannon, tilligemed en Oversættelse af et engelsk Skrift „Det almindelige Frafald fra Kristendommen". De tre sidstnævnte ville muligvis senere udkomme i Missionen som smaa Flyveskrifter. Den tyske Traktat „Friede" osv. anses af Missionærer for at være det bedste Flyveskrift i den europæiske Mission; saa det vil uden Tvivl ogsaa blive en udmærket Ildke for Missionen i Danmark og Norge.

Der staar nu kun tilbage saavel for de Hellige som for vore Venner at kjøbe, uddele og ildke for Sagen. MAC N.

Kirkevæsenet.

Dette er et Stykke af P. Munchs „Lærebog i Samfundskundskab for Latinskoler, højere Pigeskoler, Seminarier og Højskoler"; vi tillade os at aftrykke det for de af vore Læsere, som føle særlig Interesse for dansk Kirkevæsen. De, som ere oplyste af Guds Aand om Kristi Kir-

kes Lære og Organisation, ville finde, at Kapitlet taler for sig selv om „Kirkernes" rette Stilling i Sammenligning med „Mormonerne"s Kirke, der ogsaa hædres med nogle Bemærkninger:

„Det har fra gammel Tid været opfattet som Statens Pligt at tage sig af dens Indbyggeres religiøse Anskuelser. I det 19 Aarhundrede er dette delvis opgivet, men Forbindelsen mellem Stat og Kirke er dog næsten overalt bevaret; alligevel er der i saa godt som alle Lande gjennemført en nogenlunde fuldstændig Religionsfrihed.

I Danmark blev ved Reformationens Indførelse 1536 Kongen Kirkens Overhoved, og Bisperne (Superintendenterne) bleve hans Embedsmænd og udnævntes af ham, medens Befolkningen fik lidt Indflydelse paa Præstevalget. Alle Landets Indbyggere skulde tro paa den lutherske Lære efter den augsburgske Konfession af 1530. Efter Enevældens Indførelse 1660 forsvandt Menighedernes Indflydelse paa Præstevalgene; ogsaa Præsterne udnævntes nu af Kongen; dog beholdt lige til nittende Aarhundrede en Del Herremænd Ret til at udnævne Præster til Kirker, de ejede. Kongeloven af 1665 forpligtede Kongens „Efterkommere, Børn og Børnebørn i tusinde Led" til at holde den augsborgske Konfession og „den rene uforfalskede Tro vældelig haandhæve og beskærme mod alle Kættere, Sværmere og Gudsbespottere". I Kristian V.'s Danske Lov 1683 forbødes alle andre Religioner end den lutherske; kun fremmede Gesandter fik Lov til at bekjende sig til andre Religioner. Loven giver nøje Regler for Præsternes Virksomhed. Om deres Prædikener hedder det: „De skal holde sig fra allehaande Skænden og Forhaanelse", og „de skal ikke heller hadskeligen lade ilde paa andre, som have anden Troesbekjendelse"; der føjes endog til: „de skal ej gøre deres Prædikener altfor vidtløftige og dem ej over en Time forlænge den gemene Mand til Kedsommelighed og desmindre Opbyggelse, som altfor meget paa en Gang ikke fatte og beholde kan", og „de skal i deres Prædikener ej fremføre noget, som er mørkt og vanskeligt at forstaa; ej heller bevise deres Visdom og Skarpsindighed paa det hellige Sted". De skulde dernæst holde Opsyn med, at deres Sognebørn levede ordentlig og gik regelmæssig i Kirke; ingen maatte søge anden Præst end sin egen; var der nogen, som ikke vilde høre Præstens Formaninger kunde denne banlyse ham.

Allerede da Danske Lov udkom, havde man dog gjort enkelte Undtagelser fra Religionstvangen. „For at fremme Kommerciens Flor" ønskede Regeringen at drage Fremmede ind i Landet, og Reformerte, Katholiker og Jøder fik derfor Lov til at bo i Kjøbenhavn og Fredericia, og fra 1842 maatte ogsaa Baptister bo i Fredericia. Derimod lod man i Kjøbenhavn endnu under Kristian VIII Baptistbørn hente af Politiet og døbe mod Forældrenes Villie.

Grundloven af 1849 fastslog, at der skulde være Religionsfrihed i Danmark. Som Følge deraf indførtes 1851 borgerligt Ægteskab i visse Tilfælde (se nedenfor), og 1857 afskaffedes udtrykkelig Daabs-

tvangen; Forældrene ere nu blot forpligtede til at give Præsten Besked om, hvilket Navn Barnet skal have; 1903 er der endelig givet Regler om borgerlig Begravelse. Den lutherske Kirke vedblev at være Folkekirke, men der blev noget større Frihed indenfor den; saaledes tillodes det i 1855 at løse Sognebaand, hvilket vil sige, at Folk kunne faa Lov til at lade de forskjellige kirkelige Handlinger foretage af en anden Præst end deres Sognepræst; 1868 tillodes det dernæst at danne Valgmenigheder; en Kreds af Mennesker kan under visse Betingelser faa Lov til at bygge sig en Kirke og vælge en Præst, som de selv lønner, uden derfor at regnes for udtraadte af Folkekirken; Præsten skal dog saa godkjendes af Kongen. Der er opstaaet en Del saadanne Valgmenigheder. Fra 1903 have de Ret til at benytte de sædvanlige Kirker. Desuden findes ikke faa Frimenigheder; disse regne sig til den lutherske Kirke, men staa udenfor Folkekirken og kunne indrette deres Menighedsliv ganske efter Ønske.

Efter Religionsfrihedens Indførelse er der opstaaet en Række fra Folkekirken afvigende Troessamfund foruden de enkelte, som allerede fandtes; Reformerte, Katholiker, Jøder og Methodister ere anerkjendte af Staten. Efter Opgivelserne ved Folketællingerne stod udenfor Folkekirken:

	1840	1870	1890	1901
Romerske Katholiker	865	1857	3647	5373
Reformerte	915	1420	1252	1112
Jøder	3839	4290	4080	3476
Methodister	„	260	2301	3895
Baptister	„	3223	4556	5501
Irvingianere	„	349	2609	3812
Mormoner	„	2128	941	717
Anglikanere	3	74	137	176
Græsk-Katholske	1	12	38	106
Forskjellige Sekter	2	132	1106	1973
Udenfor Troessamfundene	„	63	2148	3628
Uden Angivelse	„	141	412	„
Andre lutherske Samfund (Frimenigheder osv.	„	1209	10624	3260
	5625	15158	33851	33029

De romersk-katholske have haft en Del Fremgang; de drive en ivrig Mission, have en Latinskole i Ordrup og flere Klostre; ogsaa de fra flere andre Lande forviste Jesuiter have Lov til at virke i Danmark. Den reformerte Kirke omfatter stadig kun de Familier, som fra gammel Tid have tilhørt den. Noget lignende gjælder Jøderne, der endda ere i Tilbagegang. De fleste Sekter ere gaaede betydeligt frem. Mormonerne fik i Halvtredserne en Del Tilslutning og naaede 1860

Højdepunktet med 2657; siden er deres Tal dalet*). „Udenfor Troessamfundene" opførtes første Gang i 1850 kun 2; en betydelig Stigning begyndte efter 1870, fremkaldt ved den nye, fritænkerske Bevægelse; det store Flertal af Fritænkere ere dog ikke ligefrem udtraadte af Kirken; de regnes ved Folketællingerne, som gjælde „Trossamfund", ikke Tro, til Folkekirken, de blive kirkelig viede, lade Børnene døbe o. s. v., men tro ikke paa nogen positiv Religion; deres Antal kjendes ikke; det er sikkert adskillige Gang større end de afvigende Trossamfund tilsammen.

I Spidsen for den danske Folkekirke staar Kongen; Love for den gives som alle andre Love af Regjering og Rigsdag i Forening; de kirkelige Anliggender styres af Kultusministeren; han behøver ikke at tilhøre Folkekirken, men kan lovlig tilhøre et andet Troessamfund eller være Fritænker. Danmark er delt i 7 Stifter, hver med en Biskop; til Sjællands Stift hører foruden Sjælland, Amager, Møen og Bornholm tillige Færøerne, Grønland og de vestindiske Øer, medens Island har sin egen Bisp. Sjællands Biskop har uden Ærkebispetitel en ledende Stilling mellem de andre. I hvert Sogn findes efter Loven af 1903 et Menighedsraad; det bestaar af Præsten som Formand og nogle Medlemmer valgte af Sognets Beboere. Valgret dertil have Mænd og Kvinder over 25 Aar, som høre til Folkekirken, og som selv have forlangt sig optagne paa Valglisten; udelukket er dog Enhver, som er dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling; eller som „vitterlig har ført et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse". Valget foregaar efter Forholdstalsvalgmaaden. Menighedsraadene tage Beslutning om en Del Spørgsmaal vedrørende de kirkelige Forhold, og deres Betænkning kan indhentes ved Besættelse af Præsteembeder. De vælge en Del Medlemmer til et „kirkeligt Udvalg", hvortil en Del andre vælges af Kultusministeren og Geistligheden, samt det juridiske og theologiske Fakultet. Dette Udvalg skal forhandle om en Kirkeforfatning. Alle Geistlige ansættes af Kongen.

Til at blive Præst kræves en theologisk Embedseksamen og nogle praktiske Prøver i Prædiken o. lign. Præsterne afgive ved deres Tiltræden et Løfte om at forkynde Guds Ord efter de profetiske og apostoliske Bøger, de økumeniske Symboler (nogle Beslutninger fra de første Kirkeforsamlinger i Oldtiden), den augsborgske Konfession og Luthers lille Katekismus. Der findes omtrent 1800 Sogne i Danmark, men nogle Præster have 2 eller 3 Sogne, medens der omvendt i en Del Byfogne findes flere Præster i hvert; Præsternes Tal er ialt omtrent 1300. Omtrent 70 af Præsterne føre under Titlen Provster et vist Tilsyn med de andre, hver i sit Provsti; i Stiftsbyerne kaldes de Stiftsprovster og kunne træde i Bispens Sted. Hvert Stifts Provster danne fra

* At Mormonernes Tal siden den Tid er dalet skyldes selvfølgelig den stadige Emigration, som er lettet ved Hjælp af Nutidens bekvemmere Befordringsmidler. Red.

gammel Tid det saakaldte Landemode til Drøftelse af kirkelige Spørgsmaal; undertiden tages alle Præsterne med, og det kaldes da det udvidede Landemode; undertiden deltage ogsaa nogle Lægmænd.

Bisperne have fast Løn; Præsternes Lønning bestaar for de flestes Vedkommende af en Præstegaard med tilhørende Jord; dernæst af Tiende, en Afgift, som indførtes i Middelalderen, og hvoraf 1/3 er blevet brugt som Præstelønning; efter Loven af 1903 fritages nu alle Tiendeyderne for fremtidig at betale Tiende; til Gjengjæld betale de en Afløsningssum = 18 Gange Tiendes aarlige Beløb, og Staten føjer dertil 7 Gange Tiendes Beløb; Præsterne faa saa fremtidig Renterne af den saaledes fremkomne Afløsningssum for den Tredjedels Vedkommende, som før tilfaldt dem. Hertil kommer endnu Accidenser, o: de halvt frivillige Ydelser ved Bryllup, Daab, Konfirmation og Begravelse, og endelig det saakaldte Offer til Højtiderne. Præstekaldenes samlede Indtægt er opgjort til 6 Millioner aarlig, eller 4—5000 Kr. til hver Præst, men nogle have langt mere, andre betydeligt mindre. Der har været megen Forhandling om at afskaffe den bestaaende Sportel- og Naturalielønning for Præsterne, ligesom det er sket for de andre Embedsmænd, men man har ikke kunnet enes om det.

Indenfor Folkekirken findes nu tre, ret skarpt adskilte Retninger: den grundtvigske, den indremissionske og den højkirkelige („tredje") Retning. Denne sidste er den oprindelige; dens Tilhængere se navnlig op til de to sjællandske Bisper Mynster og Martensen. Den grundtvigske Retning skabtes af Grundtvig i Tyverne i det 19. Aarhundrede; gjennem Højskolerne har den faaet stor Indflydelse paa de mest udviklede Lag af Bondebefolkningen. „Indre Mission" er en fast organiseret Forening, stiftet 1861 af Vilhelm Beck. Den virker for en stor Del gjennem Lægprædikanter; et Par Hundrede saadanne ere i dens Tjeneste, og de holde en meget stor Mængde Møder.

I Udlandet var længe, ligesom i Danmark, Religionstvangen det herskende Princip, af og til lidt lempet af praktiske Grunde. Fuldt ud gjennemførtes Religionsfriheden først i Frankrig 1789, dernæst Skridt for Skridt i de forskjellige nordamerikanske Fristater; i England kan den regnes fra 1829, i de tyske Lande og en Del andre Stater fra 1848; noget senere trængte den igjennem i Sverige og Norge. Enkelte Steder er endnu bevaret nogle Rester af Religionstvangen.

Kirkeordningen er højst forskjellig i de forskjellige Lande. I de nordamerikanske Fristater ere Stat og Kirke skilte; Menighedsdannelserne ere private Sammenslutninger, som selv lade bygge Kirke, antage Præster o. s. v. I Frankrig staar Staten neutralt overfor de forskjellige Kirker; Gejstligheden i den katholske, de to protestantiske og den jødiske Kirke lønnes af Staten, og denne har en vis Indflydelse paa Udnævnelse af de gejstlige*). Et meget stort Antal af Befolkningen

* Fornylig har dog den franske Rigsdag til et godt Exempel for andre europæiske Nationer vedtaget en fuldstændig Adskillelse mellem Stat og Kirke. Red.

staar ganske udenfor de forskjellige Kirker, ere ikke døbte o. s. v. Ellers findes næsten overalt under den ene eller anden Form Statskirken bevaret; i de reformerte og nogle af de lutherske Lande have Menighederne en vis Indflydelse paa Præstevalgene. Det gjælder saaledes i Sverige, medens Norges Præster udnævnes af Kongen; i Sverige sker Afstemningen herom ligesom ved de kommunale Valg med Stemmeret i Forhold til Skatteydelsen. I Prøjsen, hvor der i Begyndelsen af 19. Aarhundrede skete en Sammensmeltning af den lutherske og den reformerte Kirke til den saakaldte „unerede", er der ogsaa en Art Valg, men med ringe Frihed; den prøjsiske Ordning af Præstevalg er indført i Sønderjylland.

Foraarskonferencerne i Norge.

Bergen.

De Sidste-Dages Helliges halvaarlige Konference i Bergen afholdtes den 29 og 30 April henholdsvis i Forsamlingslokalet, Kong Oscarsgade 5, og i Haandværkerforeningens Lokale. Af Missionærer vare nærværende: Missionspræsident C. D. Fjeldsted, en af Kirkens General-Authoriteter, Ældste J. M. Christensen (Præsident Fjeldsteds Afløser), Konferencepræsident Erik C. Henrichsen og de øvrige 14 Missionærer i Konferencen; endvidere vare en Del af de Hellige fra Stavanger og Aalesund komne tilstede.

Det første Møde begyndte Lørdag Aften Kl. 8. Ældste E. C. Henrichsen præsiderede. Han bød de Forsamlede Velkommen og udtalte sin Glæde over, at Præsident Fjelsted og Ældste J. M. Christensen befandt sig i Konferencens Midte. Han nedbad Guds Velsignelse over Møderne.

Grensforstanderne fra Aalesund, Stavanger, Egersund, Haugesund og Bergen afgave derpaa Rapporter over Tilstanden i Grenene. Der var lyse Udsigter for Evangeliets Fremme.

Præsident J. M. Christensen udtalte sin store Tilfredshed med de afgivne Rapporter. Det var opmuntrende at se disse Brødre herude i Missionsmarken. Det var modigt gjort af dem at tage mod Kaldet og forlade deres Kjære i Hjemmet for at gaa ud i Verden og forkynde en Lære, der som oftest blev ilde modtagen. Han bad Enhver undersøge vort Budskab og henvende sig i Bøn til Gud for at faa Vished om, hvorvidt de talede af sig selv, eller de talede drevne af den Helligaand.

Søndag Form. Kl. 11 afholdtes Søndagsskolekonference. Præsident E. C. Henrichsen fremstod og bød Forsamlingen Velkommen, hvorefter der afgaves Rapporter over Søndagsskolernes Arbejde i Bergen, Aalesund og Stavanger. Skolerne staa som et Hele paa en god Fod. Et udmærket Program blev udført af Børnene. Det viste paa en fyldestgjørende Maade, at de gik fremad i Kundskab og Lærdom. Præsident

E. C. Henrichsen havde til denne festlige Lejlighed udfoldet sin poetiske Begavelse og skrevet Dialoger, Sange og en Deklamation for Børnene og et stort Stykke i bunden Stil paa nitten otteliniede Vers, kaldet „Det første store Drama" (Syndefaldet). Præsident Fjelsted og Præsident Christensen udtalte sig meget anerkjendende om Programmet og sagde, at det var forbausende at se, med hvilken Dygtighed hver enkelt Del var bleven udført af Børnene. Det syntes at besidde en Ejendommelighed, som de ikke havde fundet Mage til paa hele Rejsen. To Telegrammer fra Søskende i Stavanger med Lykønskninger i Dagens Anledning oplæstes af Præsident Henrichsen.

Klokken 4 om Eftermiddagen fortsattes Konferencen. Præsident E. C. Henrichsen gjorde Rede for Virksomheden og Tilstanden i Bergens Gren; Grenen var efter hans Mening i en rigtig god Forfatning. Han bar Vidnesbyrd om, at Herren havde sendt sine Engle til Jorden og gjengivet Kristi Evangelium. Kirkens almindelige og stedlige Authoriteter bleve derefter foreslaaede til Opholdelse i de Helliges Tro og Bøn, og alle de i Konferencen virkende Missionærer modtoge deres Kaldelse til de forskjellige Grene.

Præsident J. M. Christensen viste, hvor unyttigt det var at have de forskjellige Sekter og Kirker med deres Præster, eftersom de ikke vare i Besiddelse af Myndighed til at virke i Herrens Navn og forrette Evangeliets Ordinancer. Han kunde vidne for Forsamlingen, at Gud igjen havde talet til Jorden, og at han havde sine Tjenere her, der virkelig vare i Besiddelse af Fuldmagt til at kunne „løse og binde" saaledes, at det vilde være anerkjendt i Himlen.

Søndag Aften Kl. 8 afholdtes Mødet i Haandværkerforeningens store Sal, som var overfyldt med Tilhørere. Præsident J. M. Christensen udtalte, at der var ikke et Folk paa Jorden, der havde større Tro paa Gud, vor Fader, og hans Søn, Jesus Kristus, end netop de Sidste-Dages Hellige. Joseph Smith var en Guds Profet og en Mand, der havde været trofast mod sin himmelske Fader. Han havde været et lydigt Redskab til at oprette Guds sidste Uddeling paa Jorden.

Præsident C. D. Fjeldsted paaviste fra Bibelen, at Guds Riges Embedsmænd maatte være tilstede, naar Riget skulde være fuldkomment. Kristus organiserede fordum Menigheden med en bestemt Organisation, som nu formedelst Aabenbaring fandtes hos de Sidste-Dages Hellige.

Mandag den 1 Maj Kl. $8\frac{1}{2}$ om Aftenen afholdt De unge Mænds og Kvinders gjensidige Uddannelsesforeninger deres Aarsmøde. Flere af Foreningernes Medlemmer udførte et rosværdigt Program, hvorefter Præsidenterne Fjeldsted og Christensen saavelsom Konferencepræsident Henrichsen talede opmuntrende til Foreningerne.

Mandag Form. Kl. 10 og Eftерm. Kl. 3 afholdtes Præstedømmemøder, i hvilke Missionærerne aflagde Rapporter for det forløbne Halv-

aar. Den samlede Beretning fra Præsident Henrichsen viste, at 13,890 Skrifter og 2,851 Bøger vare omsatte; 8,099 Fremmedes Huse besøgte; 3,192 evangeliske Samtaler holdte; 277 almindelige Møder afholdte; 90 Søndagsskolemøder, 69 Møder af de kvindelige Hjælpeforeninger, 31 Møder af Ungdomsforeningerne og 15 Præstedømsmøder; 8 vare døbte.

Tirsdag Aften den 2 Maj Kl. 8½ om Aftenen afholdtes Grensmøde. Den hellige Nadver uddeltes. Præsidenterne Christensen og Fjeldsted talede belærende til de Hellige og paalagde dem at være varsomme i deres Vandel overfor hverandre og søge at opmuntre hverandre til det Gode.

Missionærerne havde under Konferencen modtaget deres Kaldelse til følgende Grene:

Bergen: Erik C. Henrichsen (Konferencepræsident og Grensforstander), Heber A. Andersen, Mauritz C. Petersen og Hyrum C. Christensen. Adresse: Kong Oscarsgade 5.

Aalesund: Stephen M. Petersen (Forst.) og Niels E. Jensen. Adr.: Siegfried Hoels Hus.

Stavanger: Iver A. Alme (Forst.) og Jens L. Sørensen. Adr.: Nygade 15.

Egersund: Christian A. Hansen (Forst.) og Julius Nielsen. Adr.: M. Petersens Hus.

Haugesund: Hyrum Larsen (Forst.) og Emil Christoffersen. Adr.: Torvegade 9.

Johan S. Orum, Sekretær.

Afløsning og Beskikkelse. Ældste J. A. Lindquist, som har gjort sig meget fortjent ved sin Virksomhed som Præsident over Stockholms Konference, og som særlig har taget Del i de forskjellige Arrangementer ved Missionshusets Opførelse i Sveriges Hovedstad, er nu afløst med Tilladelse til at rejse hjem. Ældste Lindquist vil dog forinden besøge sine Slægtninge i Sverige og foretage en Rejse til Tyskland. Som hans Eftertræder i Embedet er Ældste John Felt, jun. beskikket.

Forflyttelse. Ældste Ole Peter Petersen er forflyttet fra Kjøbenhavns til Aalborg Konference.

Indhold:

„Hvorfor"	161	Kirkevæsenet	169
Dødsfald	167	Bergens Foraarskonference	174
Redaktionelt:		Afløsning og Beskikkelse	176
Overs. og Udg. af nye Skrifter	168	Forflyttelse	176

Udgivet og forlagt af Christian D. Fjeldsted, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).